

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 pett à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati pett vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklit beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din. za inozemstvo 420.— Din.

Upravištvu: Knafova ulica št. 5. prilistie. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafova ulica št. 5. I. nadstropje. — Telefon 2034.

Nova vlada Vukičevićeva vlada brez parlamenta

V nedeljo je bila imenovana vlada Velje Vukičevića, sestavljena iz dela radikalov in dela davidovičevcev. — Nekaj ministrstev je ostalo nezasedenih. — V vladi so štirje neposlanci.

Beograd, 19. aprila. V soboto zvečer je podal ministrski predsednik Nikola Uzunović demisijsko radikalno-klerikalne vlade. Kralj je demisijsko sprejel in povelj sestavo nove vlade prometnemu ministru Velji Vukičeviću, ki je v soboto ponoči in v nedeljo zjutraj zaključil svoja pogajanja, tako da je nova vlada, sestavljena samo iz radikalov in davidovičevcev, v nedeljo popoldne že pristala. Včerajšnje «Službene Novine» so prinesle ukaz o imenovanju novega kabineta, ki je sestavljen tako-le:

Ministrski predsednik in notranji minister Velja Vukičević.
Zunanji minister dr. Voja Marinković.

Minister za trgovino in industrijo dr. Mehmed Spaho.

Minister za šume in rudnike in zastopnik ministra za zenačenje zakonov dr. Kosta Kumanudi.

Minister vojske in mornarice general Stevan Hadžić.

Minister pravde in zastopnik ministra za vere dr. Milan Srškić.

Minister za javna dela dr. Ilija Šumenković.

Minister financ in zastopnik ministra prosvete dr. Bogdan Marković.

Minister za promet general Milosavljević.

Minister za agrarno reformo in zastopnik ministra narodnega zdravja dr. Vlada Andrić.

Minister za kmetijstvo in vode ter zastopnik ministra za pošte in telegraf inž. Svetislav Stanković.

Minister za socijalno politiko dr. Aleksander Miović.

Minister brez portfelja dr. Ninko Perić.

Od sobote do nedelje...

Kako je prišlo do nove vlade. — Pogrebna seja Uzunovičeve vlade. — Presenetljivo hitra sestava Vukičevićevega kabineta. — Briskiranje klerikalcev.

Beograd, 19. aprila. Po sobotnih dopoldanskih avdijencah se je začela situacija naglo razpletati in že naslednjega dne smo dobili novo vlado. Razvoj je bil tako nagel, da je bila skoraj vsaj javnost presenečena. Dočim so vladni krogi, zlasti klerikalci in ožji pristajali g. Uzunoviča še v petek dopoldne zatirjali, da je vlada trdna in ni nobenega povoda za kakršnekoli spremembe, je g. Uzunović kmalu izprevidel, da je za njega položaj izgubljen. Velja Vukičević je vstrajno nadaljeval svojo akcijo. Sobotne dopoldanske avdijence na dvoru so pričale, da je kriza vlade neizbežna. Po daljših konferencah z raznimi vodilnimi politiki radikalnega kluba je ministrski predsednik Uzunović ob 7. zvečer sklical kratko sejo ministrskega sveta, katere pa so se udeležili večinoma le radikalni ministri. Proti vsemu pričakovanju je g. Uzunović sporočil zbranim ministrom, da se je odločil podati ostavko celokupne vlade, nakar je sejo takoj zaključil in odšel na dvor, kjer je kralju sporočil svoj sklep. V utemeljitvi svoje ostavke naglašala, da ima demisijska vlada predvsem namen, omogočiti sestavo trdnješe in močnejše vlade, ki bo lahko izvedla program in pooblastila, določena v finančnem zakonu. Kralj je ostavko takoj sprejel.

Ker je bil kralj po neprestanih avdijencah zadnjih dni o položaju dober informiran, so bile običajne konzultacije zelo kratke. Prvi je bil pozvan na dvor predsednik Narodne skupščine Marko Trifković, ki je kralju predlagal, naj poveri sestavo nove vlade Velji Vukičeviću ali Momčilu

Niniću. Že to je kazalo na to, da je g. Uzunović popolnoma odžagan, ker bi bil sicer po parlamentarnem običaju moral Uzunović vsaj formalno dobiti mandat za sestavo vlade. Ob 10. zvečer je bil pozvan na dvor Velja Vukičević, ki je res dobil mandat za sestavo vlade. Še tekom noči se je sestel z zastopnikom Demokratske zajednice dr. Voja Marinkovićem in imel z njim daljšo konferenco. Ti razgovori so se v nedeljo dopoldne nadaljevali. Razen z Demokratsko zajednico Velja Vukičević sploh ni stopil z nobeno drugo parlamentarno skupino v tisk. Splošno pozornost je vzbudilo dejstvo, da je popolnoma prezrl in dobesedno ignoriral dosedanje radikalne zaveznike, slovenske klerikalce, ki so zamen skušali priti z njim v stike. Ob 11. uri je Vukičević ponovno odšel na dvor in predložil kralju listo nove vlade, ki jo je kralj podpisal.

V novi vladi je 13 ministrov. Od teh so 4 člani Demokratske zajednice, 5 radikalov in 4 neparlamentarci (2 generala in 2 civilisti). Nezasedenih je ostalo pet resorsov in sicer prosveta, pošta, zdravstvo, vere in izenačenje zakonov in eventuelno notranje zadeve, ako tega resora ne bo obdržal ministrski predsednik Vukičević. Novi ministri so v nedeljo ob 13. položili na dvoru prisego in deloma še tekom nedelje, večinoma pa v ponedeljek prevzeli svoje posle. V ponedeljek zvečer se je nova vlada sestala k svoji prvi seji, na kateri se je razpravljalo večinoma o resornih zadevah in o prevzemu poslov.

Odmevi novega režima

Imenovanje nove vlade je vzbudilo pri vseh strankah presenečenje in ogorčenje. — Senzacionalen članek «Samouprave». — V vlado pridejo še radičevci.

Beograd, 19. aprila. Vest o sestavi nove vlade, ki se je izvršila takorekoč preko noči, je izzvala v vseh političnih krogih in v vsej javnosti veliko senzacijo. Zlasti v klerikalnih vrstah je zavladala radi nepričakovanega preokreta velika poparjenost. Izkazalo se je, da so bili klerikalci o pravem položaju popolnoma neinformirani in trdno prepričani, da bodo ostali v vladi, četudi pride do morebitnih sprememb. Šli so čez drin strn z Uzunovićem in Božo Maksimovićem ter so ob enem z njima izpadli.

Današnja «Samouprava», glavni organ radikalne stranke, objavlja uvodnik pod naslovom «Nova vlada», iz katerega je razvidno, da tudi velika večina radikalnih poslancev z novo vlado ni zadovoljna in je napram njej zelo rezervirana. Članek povzda, da se sedanja vlada Vukičević - Marinković nikakor ne more smatrati za parlamentarno vlado in je sploh vprašanje, ali bi mogla delati s sedanjim parlamentom. V članku se zlasti podčrtava, da pri sestavi sedanjege kabineta nista sodelovala niti radikalni niti demokratski poslanski klub in da zato niti radikalna niti demokratska stranka ne bo in ne more prevzeti odgovornosti za deo te vlade.

Članek je izzval v vseh političnih krogih razumljivo senzacijo, ker je odmev nezadovoljnosti, ki vlada z rešitvijo vladne krize tako v radikalni kakor v demokratski stranki. Znano je, da je nele radikalna, marveč tudi demokratska stranka razdeljena na več skupin. Velja Vukičević je zastopnik skupine Ljube Jovanoviča in so zato napram njemu tudi pašičevci zelo rezervirani, dočim kažejo uzunovičevci napram novi vladi neprikrito nerazpoloženje. Tudi v demokratski zajednici ni soglasja. V okolici ministrskega predsednika Vukičevića se zato že zatiruje, da je vlada že dobila volilni mandat.

Živahno se razpravlja o zasedbi še nezasedenih resorsov. Domneva se, da bo ministrski predsednik Vukičević skušal pridobiti za sodelovanje tudi radičevce, ki se že dalje časa sem javno ponujajo za vstop v vlado. Kar se tiče slovenskih klerikalcev, obe vladni stranki izjavljata, da jim niso potrebni ter da je že dosedanje, sicer kratkoročno delovanje klerikalcev na vladi pokazalo, da jim ni za stvarne državne in narodne interese, marveč samo za utrditev svoje partizanske politike v Sloveniji.

Skupščinska seja brez ministrov

Narodna skupščina odgodena do 1. avgusta

Proti vsemu pričakovanju se je danes vršila še kratka seja Narodne skupščine. — Prisoten ni bil noben minister. — V silno mučni situaciji je predsednik prečital ukaz o spremembi na vladi in o odgoditvi skupščine.

Beograd, 19. aprila. Danes dopoldne ob 9. se je sestala Narodna skupščina h kratki formalni seji. Sestanek Narodne skupščine je splošno presenetil, ker se je še snoči naglašalo, da bo že danes izšel v «Službenih Novinah» ukaz o zaključitvi rednega zasedanja in odgoditvi sej do 1. avgusta. Posebno pozornost in živahne komentarje je vzbudilo dejstvo, da se nova vlada Narodni skupščini sploh ni predstavila in se te kratke, zgolj formalne seje ni udeležil noben član nove vlade. V vrstah vladnih strank je vladala radi tega razumljiva nervoznost, zlasti še, ko so opozicijski poslanci z ironičnimi medklji karakterizirali to neobičajno in neparlamentarno postopanje. Posebno pa so opozicijske skupine grajele dejstvo, da ni bil navzoč niti bivši notranji minister Boža Maksimović, ki bi bil moral na današnji seji odgovarjati na znano obtožnico Demokratske zajednice.

Predsednik Narodne skupščine Marko Trifković je na kratko otvoril sejo in brez običajne formalnosti prečital akt bivšega ministrskega predsednika Nikole Uzunoviča, s katerim sporoča Narodni skupščini, da je podal demisijsko celokupne vlade. Takoj nato je prečital ukaz o sprejemu demisijske prejšnje in o imenovanju nove vlade pod predsed-

stvom Velje Vukičevića. Med splošno pozornostjo je nato predsednik skupščine prečital sledeči ukaz:

«Mi Aleksander I., po milosti božji in volji narodovi kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev, na predlog predsednika ministrskega sveta in našega ministra notranjih del na osnovi člena 52. ustave in po zasljanju ministrskega sveta sklenili smo in odredamo, da se seja Narodne skupščine, sklicane k rednemu zasedanju z ukazom z dne 20. oktobra 1926. zaključijo ter se Narodna skupščina skliče k izrednemu zasedanju za dne 1. avgusta 1927. Predsednik ministrskega sveta in ministri notranjih zadev naj izvršita ta ukaz. Aleksander I.»

Predsednik Narodne skupščine Marko Trifković je nato v kratkem nagovoru zaključil sejo in naznanil, da bo prihodnja seja, določena za 1. avgust, sklicana pisnimim potom. Med narodnimi poslanci, zlasti v opozicijskih vrstah vlada veliko nezadovoljstvo z načinom, kako je bila sedanja vladna kriza brez konsultacije posameznih parlamentarnih klubov rešena in zlasti radi tega, ker nova vlada ni smatrala niti za potrebno, da bi se udeležila zadnje seje Narodne skupščine ter se ji ob tej priliki predstavila.

Ljubljanska oblastna skupščina

Kratka seja formalnega značaja. — Predložitev proračuna. — Predlogi naprednih poslancev. — Zmanjšana bojevitost SLS.

V dvorani mestnega magistrata se je danes ob 11. dopoldne pričela V. plenarna seja ljubljanske oblastne skupščine, ki pa je bila zgolj formalnega značaja. Skupščina je bila pod visom velikonočne sprejembe vladnega režima. Zanimanje za današnjo sejo je bilo v javnosti prav minimalno in galerija je bila le slabo zasedena, dočim so bili poslanci navzoči skoraj polnoštevilno.

Predsednik dr. Natlačen je po opravljenih formalnostih predstavil skupščini novega velikega župana dr. Vodopivec, kateremu je večina priredila kratko ovacijo. Veliki župan dr. Fran Vodopivec se je zahvalil za pozdrav in imel nato kratek govor o razmerju med državno upravo in oblastno samoupravo, katere delokrog je v Jugoslaviji velik in v glavnem neodvisen od državne uprave. Nadeja se, da bosta državna in oblastna uprava delali roko v roki.

Predsednik dr. Natlačen je nato podal poročilo o delu oblastnega odbora od zadnje plenarne seje. Glede ugodnosti na železnih za oblastne poslance in glede njih imunitete ni bilo mogoče doseči povoljnih rezultatov. V Beogradu se izgovarjajo, da še niso v vseh pokrajinskih oblastnih poslanci zreli za imuniteto.

V. Vprašanje prevzema imovine bivše dežele kranjske je ugodno rešeno v finančnem zakonu.

Dalje je ugodno rešeno vprašanje spremembe dopolnitve ali razveljavljenja deželnih zakonov bivše vojvodine kranjske.

Nato je predsednik čital vlozene predloge in interpelacije. Čitanje je trajalo skoro 1 uro. Vloženih je bilo od raznih klubov okoli 150 predlogov, ki se večinoma nanašajo na gradnjo in izboljšanje deželnih cest, gradnjo in popravilo mostov, regulacijo rek in na druge gospodarske zadeve.

Dr. Puc in tovariši so vložili na skupščino predlog, glede razpisa občinskih volitev v Ljubljani, ki se naj čim prej razpišejo. Predlog je bil odkazan odboru za prošnje in priporočila. Dr. Kramer in tovariši so vložili predlog glede namestitve oblastnega uradništva. Ivan Mohorič glede ustanovitve srednjetehtnišole za lesno obrt in industrijo, glede pospeševanja obrti in domače industrije in glede zgradbe poslopja za trgovsko akademijo v Ljubljani. Fran Zebal je vložil več predlogov, ki se nanašajo na povzdigo kmetijstva, Ivan Poljanšek tudi več predlogov glede poplavljenosti in regulacije hudournikov in rek v logaškem in škofljemskem okraju.

Predsednik je dalje sporočil, da je odložil svoj mandat v litjskem srezu Alojzij Kutnar in da je pozvan na njegovo mesto Iv. Avsenek, nakar je bila seja ob 12.30 zaključena. Prihodnja seja bo v četrtek ob 9. dopoldne, jutri pa zborujejo razni odseki.

Atentat celovškega škofa

Celovski škof dr. Hefter je priljubljenemu voditelju koroških Slovencev župniku Hinku Poljancu zabil kandidaturu v dujaški parlament. Za ilustracijo zahrbtnega manevra, ki si ga je celovski škof dovolil napram slovenskemu kandidatu, bo pač zadostovalo, ako iz «Slovenca» posnamemo naslednje značilne informacije:

«Kdo na vsem krščanskem svetu bo nam koroškim Slovencev zameril, da gremo s svojimi kandidati samostojno v volilni boj?»

Pa? Kdo je? Koroški škof, prevz. g. dr. Hefter, ki ga osebno in kot škofa vsi spoštujemo, soper njegov politični korak pa najodločneje protestiramo!

On ni dovolil, in sicer šele post festum ko je rok za spremembo volilnih kandidatov poslovno že minil, da bi župnik Poljanec kandidiral za državni zbor. Svoj ukrep utemeljuje g. škof, da je kandidatura Slovencev v državni zbor »rejn nutilose (popolnoma brez koristi), da je ta kandidatura za duhovnika škodljiva demonstracija (»Schädliche Demonstration«).

Tako torej! V sadnjem trenutku tak atont proti koroškim Slovencev! In od take strani!

Če postavimo mi koroški Slovenci svoje samostojno lista tudi za nacionalnat, je vendar to naša stvar. To nujno zahteva naša taktika. Pristavimo še, da je župnik Poljanec nam koroškim Slovencev najbolj priljubljen poslanec in kandida!

Korak g. škofa dr. Hefterja pomeni udi-arec, ki zoper njega ogorčeno protestiramo vsi Slovenci, ker je v škodo vsemu našemu narodu!

Postopek celovškega škofa dr. Hefterja je torej pravi atentat na kandidaturu slovenskega predstavnika, zahrbtni udarec s kolom, perfidnost, ki zasluži vsestransko obsodbo.

Preprečevanje kandidaturne od strani vatlanskih eksponentov se je po novem cerkvenem zakoniku razpelo v sistem najbrezobzirnejše samovolje, ki najde svoje žrtve na jagnje vedne med šibkimi in vselej v prid močnejšemu. Da ne govorimo o Italiji, kjer Vatikán dopolnjuje s škorpionji, kolikor ne zmorejo fašisti z batinami — naj navedemo samo slučaj graškega profesorja Udeta in nekaterih naših duhovnikov. Prof. Ude, zagovornik poštenja, se je moral ukloniti graškemu nadškofu in se odreči kandidaturi. A kar se je dogajalo pri nas, je še v svezem spominu. Duhovniki, ki so kandidirali pri obsejnih volitvah na radičevski listi, so se morali brez ugovora ukloniti prepovedi ljubljanskega škofa.

Zabranjevanje kandidaturne duhovnikom od strani škofov je pravo srednjeveško omejevanje svobode. Odobravamo »Slovenčev« protest proti atentatu celovškega škofa in želimo, da bo naša visoka duhovščina črnila iz njega potrbni nauk. A pred vsem se vedna nadejamo, da bodo klerikalci tudi dejansko manifestirali svoj protest proti celovškemu fanatizmu s tem, da »prevržejo« in premisleljivo gospod gospod dr. Adam Hefter ne bo več stražil kot pokrovitelj Mohorjeve družbe.

Beograd, 19. aprila. Z ukazom pravosodnega ministra je imenovan državni pravdnik dr. Ivan Likar za sodnika pri upravnem sodišču v Celju.

Borba za poslanske dnevnice

Največja skrb gg. narodnih zastopnikov.

Beograd, 19. aprila. Za jutri je sklicana seja šefov parlamentarnih skupin, na kateri se bo razpravljalo o vprašanju poslanskih dnevnice. Ker je redno zasedanje Narodne skupščine s kraljevim ukazom zaključeno, bi ostali vsi poslanci, ki niso član anketnega, administrativnega in finančnega odbora ter predsedstva Narodne skupščine, tri in pol meseca brez dnevnice. Z ozirom na to pa da je sročeno Davidović - Koroščeva vlada priznala poslanecem dnevnice tudi za časa odgoditve skupščine, zahtevajo nekateri poslanci, da se jim tudi sedaj izplačajo te dnevnice. Prihranek na dnevnica za časa odgoditve Narodne skupščine bi znašal 9 milijonov dinarjev. Z ozirom nato predsednik Narodne skupščine o tej zadevi noče sam odločati in je sklical za jutri sejo šefov parlamentarnih skupin da vprašanje skupno z njimi razčisti.

Poplave v Baranji

Osijek, 19. aprila. Naraščanje Drave je zadnja dva dni pojenjalo in je vodostaj stabilen, pač pa je začel Dunav rapidno naraščati, tako da je voda že na več krajih prestopila bregove, porušila nasipe in poplavlila okolico. Zlasti je zopet prizadeto državno poselstvo Belje, kjer nasip še od lanskih poplav ni bil popravljen. Travniki v obsegu 5000 oralov so popolnoma pod vodo. Nesreča je bila tem večja, ker se je na tem ozemlju nahajalo v času poplavl 6000 glav živine in je del živine utonil. Nasipi so v zelo slabem stanju in je celo obširno Belje v nevarnosti, da pride pod vodo. Prebivalstvo je zelo razburjeno in ogorčeno nad postopanjem merodajnih krogov, ki niso smatrali za potrebno skrbeti pravočasno za popravo poškodovanih nasipov.

Velikonočna zima

Sneg in vihar po vsej Evropi.

Rim, 19. aprila. V vsej severni in srednji Italiji je vladalo preko velikonočnih praznikov strahovito neurje. Temperatura je rapidno padla. Dočil je kazal tolmara se v soboto dopoldne 14 stopinj nad ničlo, je padel v nedeljo in ponedeljek na 5 stopinj pod ničlo. Oba dni je razsajal strahovit vihar, ki je povzročil ogromno škodo. V mestih je razkrivalo strehe, ruvalo drevje in prevačalo avtomobile, tako da je bil vsak promet na ulicah nemogoč. Več oseb je bilo pri tem ubitih in ranjenih. V srednji Italiji so morali nastavitve vseh železniški promet. Zlasti silno je bilo neurje v Toscani, kjer ni ostala skoraj niti ena hiša nepoškodovana. V Bologni je strela udarila v postajo cesne železnice, pri čemur je bilo ubitih več oseb. V Milanu in okolici je bilo več velikih požarov.

Na Jadranu je razsajala oba dni strahovita burja. Morje je bilo tako razburkano, da tudi veliki parniki niso mogli zapustiti luk.

Dunaj, 19. aprila. Tukaj je vladalo brez praznične zelo hladno vreme. V nedeljo je začel naletavati sneg, ki je v višinah zapadel precej na debelo. Sportne in druge prireditve so bile radi tega zelo slabo obiskane. Danes se je zopet zjasnilo.

Pariz, 19. aprila. Ob vsej francoski obali je razsajal zadnja dva dni hud vihar, ki je povzročil mestoma precejšnjo škodo. Tudi iz severne Afrike poročajo o skrajno mrzlem vremenu.

Sušak, 19. aprila. Navelikonočno nedeljo je divjala tukaj strahovita burja, kakršne se tudi starejši ljudje jedva spominjajo. Vihar je bil tako silen, da je ruval drevesa in odnašal celo strehe. V gorskem Kotaru je zapadel celo sneg. V vsem Primorju je temperatura rapidno padla.

Gjevjevlja, 19. aprila. Včeraj je razsajal tukaj strahovit orkan, ki je povzročil na stavbah ogromno škodo. Ko se je vihar poleg, je začel padati gost sneg. V sled porušena nekega dimnika je nastal v južnem delu mesta požar, ki se je naglo razširil in vpepil doslej 6 hiš. Vojaštvo si prizadeva, da požar lokalizira.

Borzna poročila

LIJUBLJANSKA BORZA

Effekt: Investicijsko posojilo 86.50, 87, zaključek 86.30; vojna škoda 339, 340; zadolžnice Kranjske deželne banke 20, 22; zastavni listi Kranjske dež. banke 20, 22; Celjska posojilnica 195, 197; Merkantila Koevje 99, 100; Pratičedion 850, 0; Kredni zavod 160, 170; Vevče 135.

ZAGREBSKA BORZA

Devize: Amsterdam 22.785 — 22.845, Wien 800.50—803.50, Berlin 13.505—13.535, Budimpešta 994.16—997.16, Italija 282.65—284.64, London 276.20—277, Newyork 56.75—56.95, Pariz 222.75—224.75, Praga 168.30—169.10, Curli 10.94—10.97. — Valute: dolar 56.375—56.575.

INOZEMSKA BORZE

Curli: Beograd 9.13, Pariz 20.365, London 25.25, Newyork 519.81, Milan 25.98, Praga 15.395, Dunaj 73.15. — Trst: Beograd 35.07, London 97, Curli 384.20

Velikonočni prazniki

Vremenska in politična presenečenja. — Sneg in burja. — Razočaranje novo oblečenih deklet in optimističnih dovelikonočnih vladinovcev. — Ogromen železniški promet. — Velikonočne procesije.

Ljubljana, 19. aprila.

Preživeli smo letošnjo Veliko noč v znamenju dveh velikih izjemnih vremenskih in političnih presenečenj. Vsi večji tedni zapovedovali krasne solnečne praznike, ker da ravno za Veliko noč nastopi polna luna, ki ob svoji paradi ne trpi niti oblakov niti dežja. A kako nas je ukanilo! V noči od sobote na Veliko nedeljo je zapiskalo okrog ogrova, kakor da so se copernice pripravile k zmešanemu aprilskemu plesu. Brž je uesumljeno in kakor osoto cvetilo se se v gostih zračnih vrtincih zasuka snežinke.

Snežni metež sicer v dolini ni trajal dolgo, pač pa je planinski izletnikom povzročil precej pregleda. Vsi večji vrhovi so se pobelili in v planinskih kotah je ostra sapa brila skozi vse špranje. Neugodno vetrovito in hladno vreme je marsikomu pokvarilo velikonočno razvedrilo. Promet na vseh železniških progah je bil za praznike sili živahen. Od velikega torka do danes so železnice prepeljele iz ljubljanske železnice preko križišča okrog 40.000 oseb. Železniška uprava je poskrbela za zadostno število vozov pri vsakem vlakcu, da ni nikjer bilo opaziti drena, nesrečo pa kronika beleži samo eno: pri Lazah se je po neprevidezni ponesreči neki železniški zaviralec.

Poleg znatnega prometa v štajersko, gorenjsko in dolensko smer, so bili dobro zasedeni tudi brzovlaki proti Raketu, ki so vozili izletnike v Opatijo. Trst, Gorico in Benetke. Večina je bila inozemcev, a tudi razni ljubljanci niso mogli kaj, da ne bi bili toliko nobeli.

V Ljubljani so velikonočni prazniki minili tiho, takorekoč v tihoti. Viskok nad mestom so vetrovi razraščali neugodno pesem zvonov o vstaenju, v cerkval so se vršila slavnostna opravila, na ulicah pa je bilo dno in prazno. le vrtinci prahu so se podili okrog in vztrajno preganjali v do naše zavetje vso elegantno publiko, ki se je hotela

pri promenadi pokazati s svojimi modnimi pridobitvami. Namesto novih pomladnih oblek, ki tudi v Ljubljani kakor na deželi slavijo ob Veliki noči svojo premijero, so torej letos bile deležne občudovanja zganeane dobrote, ki so se šopirile na mizah v obiteljskih krogih in edine ustvarjale velikonočno razpoloženje.

V ponedeljek so se vetrovi nekoliko ugnali in tako so ljubljanci hitro še izkoristili poslednjo praznično priliko ter se popoldne s primernimi zalozami velikonočnih ostankov odpravili na izlete v najbližjo okolico: na Posavje, na Rožnik, na doletenjsko in notranjsko stran.

Med tem ko je neugodno vreme pokvarilo ves pomladanski sijaj praznikov, na seveda cerkvene svečanosti niso z ničemer bile prizadete. Procesije vstajenja so se deloma v soboto zvečer, deloma v nedeljo zarana obnele s tradicionalnim pompom ob veliki udeležbi ljudstva. Posebno lepo je bila prirejena velikonočna procesija v Križankah. Vršila se je zvečer okoli osmih, že v temi. Aranzmani balončkov, žarnic in bengaličnega ognja v ulicah, koder se je premikala procesija z vojaško godbo. Številni pevci in gručami mladine, so nudili gledalcem estetsko prijeten ogled in je bila splošna sodba, da se je ta okraj letos prav posebno odlikoval.

Na velikonočno nedeljo in praznik so bile cerkve dobro obiskane in tako je samo vrvenje na cerkvenih trgih nudilo sliko one praznične živahnosti, ki se sicer prenaša v promenadni ulicah.

Med piruhi, ki so bili letos nekam redkejši kakor druga leta, je bil za klerikalce posebno neprijeten oni z novo vlado, o kateri se je novica bliskovito raznesla po mestih in tudi po deželi. Splošno pa so naši ljudje sprejeli vest o novi vladi dokaj hladno in z različnimi komentarji. Čuje se marsikatera pikra na račun naših klerikalcev, ki jih je tako rekoč iz vlade odpilnil velikonočni veter.

Danes so potihnili vetrovi, era 40 mučenikov je pri kraju, imamo zopet mirno solnčno vreme. Ali zdaj lahko računamo na pomlad? Oh, če bo vreme vezano na vlado, kakor se je to zgodilo letos, tedaj gotovo ne...

Na železnem mostu sta se po kratkem nervoznem razgovoru naglo sezuli in skupno skočili v Vardar.

Ker je voda tu precej globoka in de-roča, so ju valovi naglo zagnili in tirali seboj. Na mostu se je kmalu zbrala velika množica ljudstva, prišla je tudi policija in stariši, toda trupel ni bilo več na spregled.

Šele naslednje jutro so valovi vrgli Petronko pri nekem mlinu na kopno. Truplo druge mlade samorilke pa je še vedno skrito v Vardaru. Stariši kakor policija raziskujejo razloge samomora, toda pojasniti jih ne morejo z ničemer.

Hemoroidalni čepci

klimično preizkušeno in priporočano zdravilo, ki se dobiva po lekarnah.

ORIOLO

Sport

Dunajska Hertha v Ljubljani
V nedeljo Hertha — Ilirija 2 : 0 (2 : 0), v ponedeljek 4 : 4.

O velikonočnih praznikih je igrala v Ljubljani dunajska Hertha, najmočnejši aspirant za prestop iz drugega v prvi profesionalni razred. Bilanca obeh srečanj je za Ilirijo zadovoljiv. Prvi dan je sicer izgubila z 2:0, a zato je drugi dan po krasni in napeti borbi, izsilila neodločen rezultat.

Dunajčani so pokazali tipično mehko in precizno, na momente izčezljivo kombinacijsko igro. Postiranje in plesman vsakega igralca sta odlična, kombinacija je tekoča in ne zaostane niti za hip. Tehnično je mošvo izvrstno vigrano in napad zna iz vsake pozicije streljati na gol. Kakor večina dunajskih profesionalnih klubov, tako pa ima tudi Hertha grdo hibo: moštvo je nedisciplinirano. Oba dneva so vedno ugovarjali sodnikom ukrepom in določbam in rezonirali za vsako malenkost. Zlasti je bilo to opaziti pri ponedeljkovi revanšni tekmi.

Ilirija je bila v nedeljo zelo šibka in je igrala skoro brez sistema. Zadovoljilo je kvečjemu zalejje, dočim se napad absolutno ni znašel. Drugi dan je Ilirija presenetila. Nastopila je v spremenjeni postavi. Mešo Gabela je dobro igral kot centerfalk Verovšek, v napadu je bil izločen Martinak. Čegar mesto je prevzel Doberlet, na levo krilo pa je bil dirigiran Kreč. To moštvo je predvlastno smiselno in efektivno igro z jadrnimi prodori in dobro kombinacijo. Kombinacijsko je ugajal. Škoda le, da je bilo precej neodločnosti pri streljanju. Napad je premišljeno vodil Cirovič, ki se je izkazal kot izredno inteligenten igralec. Dobra sta bila tudi Oman in Kreč, dočim se Doberlet v tem miljeju ni znašel. Krile so vsi trije bravurozno vztrajali do konca, podpirajoč sedaj napad, sedaj obrambo. Levji delež na uspehu pa nosita Miklavčič in Fleš; tudi Beltram je bil na mestu.

Obe tekmi sta bili zelo živahni, škoda le, da je močna burja ovirala njun iregularni potek. Gostje so prvi dan že v prvem polčasu zabili dva gola, drugi polčas pa je ostal neodločen.

Ponedeljkova tekma je nudila izredno lep sportni užitek. Napadi so se neprestano menjavali in je imela Ilirija več od igre v prvem polčasu, Hertha pa v drugem. Hertha je sicer že vodila z 2:0, Iliriji pa je uspelo izenačiti in pritegniti tudi vodstvo nase. Hertha je konseje izenačila obe moštvi pa sta nato zabili še po en gol.

V nedeljo je sodil precej slabo G. Kramaršič, v ponedeljek pa G. Vodišek dosti bolje. Obisk je bil v nedeljo prav dober, v ponedeljek pa slab, čeprav je bila igra ta dan mnogo lepša in zanimivejša.

Hazena Zagreb — Ljubljana

6 : 3 (3 : 2).

Nedeljska hazenska tekma med Zagrebom in Ljubljano je končala za Ljubljano z nezasežljivim porazom, ki gre je deloma na rovaš sodnika G. Sancina, v glavnem pa je zakrivila popolnoma zagrešena taktika domače napadalne vrste.

Ljubljana je imela mnogo več od igre in je v drugem polčasu Zagreb skoraj potisnila v obrambo. Napad je sicer pridno streljal na zagrebški gol, vsi strelci pa so bili prelahki in previesko plasirani: ter so običajno postali lahki plen sijajne vratarice Gršetičeve.

Družini sta nastopili v sledečih postavah: Zagreb: Gršetič, Pavič, Sojat, Tonković I., Tonković II., Radović, Tomljenović. Ljubljana: Jermal I., Saplja, Tratnik, Winder, Bernik, Jermal II., Zupančič.

Zagreb je kmalu od začetka dosegel vodstvo po Radovićevi, a Ljubljana je po Jermolovi izenačila. Tomljenovićeva je nato zopet zvršala razmerje v korist Zagreba, vendar je Jermolova zopet izenačila. Tik pred pavzo je zabila Tomljenovićeva tretji gol. V drugem polčasu je Zagreb sicer še vedno napadal, a dosegel je dva skrajno problematična gola. Ljubljana je po Zupančičevi prišla na 3:5 in trajno oblegala zagrebški gol, a vendar se je Zagrebčankam posrečilo, da so s hitrim predorom zabili še eno zogo in tako dosegle končni rezultat 6:3 v svoj prid.

Zagreb je imel najboljšo moč v vratarici Gršetičevi, pa tudi napad je pokazal neverjetno naglico in dovršenost v kombinaciji v strelah na gol. Sijajno je bila disponirana tudi krilka Tonković II., dočim je bila pri nas baš krilska vrsta Ahilova peta, ker je celo zanesljiva Tratnikova odpovedala. V napadu je ugajala Jermolova, kakor tudi njena sestra v голу. Izvrstna je bila tudi Saplja v obrambi.

Sodnik G. Sancin je imel v nedeljo slab dan. Bil je vidno nervozen in je s svojimi odločbami škodoval Ljubljani, proti kateri je priznal dva, po splošnem mnenju nepravilna gola. Gledalcev je bilo okrog 300.

Druge hazenske tekme

MURSKA SOBOTA: Mura : Zagreb II. garnitura 6 : 3. Zagrebško družino so tvorile igralke Vesne, ki so bile utrjene od dolge vožnje in se niso mogle meriti z izvrstno Muro.

BELOVAR: Haškova rezerva hazene je igrala z belovarskim Gradjanskim in prvi dan dosegla neodločen rezultat 1 : 1, drugi dan pa podlegla 2 : 1.

PETRINJA: Še otroška, a že dobro trenirana in vigrana juniorska hazenska družina Haška je bila za Veliko noč v Petrinji pri Sisku in je prvi dan podlegla prvi družini Svačića 3 : 2, drugi dan pa zmagala nad njo s 7 : 1.

MARIBOR: V soboto se je konstituiral medklubski odbor LHP za mariborsko okrožje. Predsednik je G. Cizelj (Maribor), podpredsednik Kermenj (Mura), tajnik Verstovšek (Maribor), blagajnik Amon (Rapid), oskrbnika Pukelj (Merkur) in Samuda (Ptuj).

Naznanilo.

Kdor želi imeti letos prvovrstno in najmodernejšo slikarstvo, naj naroči le pri vrstki

Ivan Martinc.

sobni slikar in pisar **LJUBLJANA, Poljanska cesta 20**
— Konkurenčne solidne cene! —

Druge nogometne tekme

LJUBLJANA: Prvenstvo: Ilirija II. — Jadran 4 : 1 (2 : 1). Dobra igra druge garniture Ilirije. Sodil je G. Ahčan. Jadran — Slovan 4 : 1 (1 : 1). Zaslužena zmaga Jadrana Stanje prvenstva je sedaj sledeče: Ilirija II. Slovan 6, Jadran 6, Hermes 5, Primorje 4. Hermes in Ilirija morata odigrati še po dve tekmi, Primorje pa tri.

Maribor: Prvenstvo: Rapid — Maribor 4 : 3 (3 : 1). Ogorčena borba za točke, vendar je imel Maribor več od igre. Sodil je objektivno G. Vodišek. Merkur — Svoboda 3 : 1 (0 : 0) — Rezerve: Maribor — Rapid 5 : 3. Merkur — Svoboda 3 : 1.

CELJE: Prvenstvo: Atletiki — Celje 5 : 3 (2 : 3).

TRBOVLJE: Ilirija komb. — Amater 7 : 3.

ZAGREB: Jugoslavija (Beograd) — Gradjanski 1 : 0, v nedeljo in ponedeljek. Oba dni zaslužena, a preniško izražena zmaga Jugoslavije.

OSIJEK: Gradjanski — Ferenczvaros (Budimpešta) 4 : 1; Ferenczvaros — Slavija 2 : 1.

SPLIT: BAC (Dunaj) — Hajduk 3 : 1; Hajduk BAC 1 : 0.

BEograd: Prvenstvo: Jedinstvo — Sumadija 3 : 1.

SOMBOR: Železničarji (Zagreb) — Sok 3 : 2.

CELOVEC: Klagensfurter Amateur SK — Primorje 4 : 2 (2 : 1). Primorje je izgubilo radi vetra. Drugi dan je Primorje zmagovalo nad KSV s 5 : 1.

GRADEC: Hermes (Ljubljana) — Eisenbahner 2 : 2; Rapid — Hermes 6 : 0. Hermes se je v ponedeljek poznala izmučenost.

SOFIJA: V nedeljo je gostoval v Sofiji Beogradski sportski klub (BSK). Bil je izredno prijateljsko sprejet in je igral s sofijskim klubom Levski. Proti pričakanju so Beogradčani podlegli z 2 : 0.

DUNAJ: Prvenstvo: Rapid — Rudolfs. hüzel 7:3; Vienna-Austria 3:2; Admira-W. A. C. 5:2 Wacker - F. A. C. (2:0) Prije-

tejske: Rapid - Vienna 5-1; Austria-Sabaria (Szegein) 2-1; Wacker - Semmering 3-0.

PRAGA: Slavija - Sabaria (Szegein) (5:2). Sabaria je po moči tretji ali četrti madžarski klub.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Torek, 19. aprila 1927; katoličani: Iriana; pravoslavni: 6. aprila, Jeltum.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Gledalci obe zaprti.
Kino Matica: »Tajnosti morskoga kopaljšca«.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hočevar, Sp. šiška.

Solice zaide danes ob 18.49, vzide jutri ob 5.09 in zaide ob 18.51.

Vino in voda

Pri nas v Sloveniji je vse mogoče. Tudi to, da je vino cenejše od vode. Citam v nekem dopisu:

— Mi Račani smo tako srečni, da bo pri nas voda kmalu dražja kakor vino. Imamo vodovod, za katerega vzdrževanje plačujemo 200-odstotno doklado, a vodo imamo po večini le, kadar dežuje...

Če pojde tako dalje, da bo vino cenejše, kakor voda, bo kazalo mesto vodovodov za domačo uporabo uvesti vinovode, ki bodo vsakomur originalna in zanimiva gospodarska pridobitev Slovenije. Nekaj bo dala vlada, nekaj sami, pa bomo v pravem slovenskem paradižu.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča
Začetek ob 20. uri zvečer.

Drama:

Torek, 19.: Zaprt.
Sreda, 20.: Vojček. B.
Četrtek, 21.: Zaprt.
Petek, 22.: Lumpaci vagabundi. C.
Sobota, 23.: Ti in jaz. D.
Nedelja, 24.: ob 20. Vojček. Izv.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri zvečer.
Torek, 19.: Zaprt.
Sreda, 20.: Figarova svetba. A.
Četrtek, 21.: Madame Butterfly. D.
Petek, 22.: Zaprt.
Sobota, 23.: Tajda. E.
Nedelja, 24.: ob 15. Madame Butterfly. Izv.
Ob pol 20. Orlov. opereta. Izv.

★

»Vojček« v ljubljanski drami. S presledkom par let je prišla na naš dramski repertoar ponovno izredno interesantna drama »Vojček«, ki je sestavljena iz 24 slik. Svoječas, ko je bila drama pri nas prvotna na repertoarju, je izredno zanimala gledališko občinstvo ter dosegla veliko število predstav. Dramsko ravnanstvo je dramo ponovno uredilo v svoji repertoar, kar delo po vsej pravici tudi zasluži. Slike je tako interesantne, da se je porabil tudi za operni libreto. V glavni vlogi nastopi tudi tokrat G. Rogoz, poleg njega pa je v celi vrsti vlog zaposlen skoraj ves naš dramski ansambel. Režijo vodi G. Šest.

Iz ljubljanske operne pisarne. Po daljšem presledku se poje jutri v sredo zvečer v ljubljanski operi zopet Mozartova klasična opera »Figarova svetba«, katero smemo šteti med največje umovne klasične glasbe. Opero dirigira kapelnik G. Stritol, režija pa je v rokah G. Knitla. Glavne vloge poje ga. Zeludova, gđ. Thalerjeva in ga. Polčeva ter gg. Betetto, Mitrovič, Kovat in Zupan. — V četrtek, dne 21. t. m. se poje v ljubljanski operi Puccinijeva večno lepa opera »Madame Butterfly« in to v popolnoma nova zasedbi. Naslovno vlogo Madame Butterflyje poje g. Pavla Lovsetova, mornariškega poročnika Pinkertona G. Banovec in ameriškega konzula Charlesa G. Mitrovič. Opera je tako po svoji glasbi kakor tudi po interesantni vsebini privlačna točka vseh opernih repertoarjev.

AMER. KNJIGOVODSTVO. Pod tem naslovom je izdal profesor državne Trgovske akademije na Sušaku Ivan Cosić strokovno delo, ki bo gotovo dobrodošlo številnim trgovskim nameštencem in podjetnikom. Snov je pregledno razvrščena, ter jo pojasnijo številni vzorci in tabele. Knjiga stane 20 Din.

Dogodki križem Jugoslavije

Sleparije z rekruti. — Žrtv alkohola. — Zagonečen samomor dveh devojčic.

Bivši narednik Triša Dokić je na čuden način dobil civilno službo pri srezkem poglavarstvu v Sarajevu. Bil je nepismen in absolutno nekalificiran, pa je vendar pod močno protekcijo nekega veljaka avanziral za vojaškega referenta.

V svoji službi je Triša izvrševal sleparije, kakorkoli mu je kazalo. Posebno rekrute je odpuščal domov, ako so ga znali podkupiti. Lani v avgustu so Triši postala tla precej vroča. Prosil je za dopust in se odpravil v Macedonijo. Kmalu po njegovem odhodu se je razkralo, da je Triša za primerno podkupnino odpuščal domov 19 rekrutov, v 190 primerih pa se zadeva še proučuje. Triša se je dal mastno plačati in je živl kakor mali lord.

Te dni je Triša prinesel glavo v min. Komaj se je pojavil v Sarajevu meneč, da je vsa stvar že zaspala, so ga popadli stražniki in izročili državnemu pravdniku, ki že dolgo sestavlja njegove pregrehe za obširno obtožnico.

★
V Beogradu sta v delavski koloniji blizu Pištol-male stanovala skupaj mla-

di Dragoljub in 60letni Vojislav, oba zaposlena v električni centrali. Bila sta dobra prijatelja, ki se nista nikoli sporekla. In vendar je alkohol povzročil med njima kravav zločin.

Stari Vojislav je prišel zvečer precej napit domov. Dragoljub ga je začel šalivo dražiti, zakaj se ne oženi v Beogradu, ker da je na svojo ženo v domači občini gotovo že pozabil.

Vojislav je vzrojl. Zaman mu je Dragoljub dopovedoval, da ga ni maral zaliti. Ko sta že pomirjena sedla zopet za mizo, je Vojislav kakor nenadno obseden potegnil nož in sunil Dragoljuba v vrat, v prsi, v srce.

Vsega krvavečega so Dragoljuba prepeljali v bolnico, kjer pa je kmalu izdihnil s poslednjimi besedami: — Glavo za glavo!

★
V Skoplju sta šli skupno v prostovoljno smrt dve mladi devojčici. Štirinajstletni nerazdružni prijateljci Nadežda Tasičeva in Petronka Jakovljevičeva. Zvečer po končanem delu sta se kakor običajno podali na promenado po Kéju Vojvode Putnika ob Vardaru.

dušno je gledal že nešteto trupel in groznih prizorov. Zato se je čudil mojemu odgovoru.

— Zakaj si je končala življenje? — sem vprašal.

— Radi tišine.
Začuden sem ga pogledal.
— O kakšni tišini govorite?
— O tišini v mestu, o tišini Benetk.
— Tišina ubija?
— Očividno.

— Gotovo je imela kak drug povod. Ali je gospod, ki je sedel z njo v gledališču, njen mož?
— Ne, gospod. To je bil njen ljubček.

— Torej jo je ljubček najbrž zapustil in si poiškal drugo. Tišina nikogar ne žene v smrt.

Nisem pa še izgovoril svoje misli, ko sem že začel dvomiti o nji. Zakaj bi človek ne umrl radi tišine. Zakaj bi ne mogla tišina ubiti? Kaj vemo o tem, kar čuti duša tuiega človeka?

Stonim k oknu, dvignem zaveso in pogledam na ulico. Že od jutra rabi Ves trg kamor se vidi iz uredništva, je v vodi. Okna nasprotnih hiš so zaprta. Tišina je vse mirno in tiho. O, te mirne Benetke, kako se razlikujejo od onih, ki jih poznaš tui in ki se končajo v žarkih pomladanskih solnceh! In vendar se rode v tej tišini največjeje in nastrastnejše ženske sveta.

Informiral sem se pri vseh pri vratarju, ravnatelju hotela in sobarici, ki

ji je običajno stregla, in vsi so mi rekli, da je bila z vsem zadovoljna, samo tišina jo je dušila. »Če silence, ce maudit silence!«

— Ali so našli pri nji kaj denarja?
— Da, Tisoč dvesto tolar.
— A ljubček?
— Ljubček je odpotoval pred tremi dnevi, toda jutri se vrne.

— Zelo naivni ste, — sem dejal poročevalcu. Ljubček se ne vrne ne jutri, ne pojutrišnjem. Dekle je to vedelo in zato je šlo prostovoljno v smrt.

— Oprostite, gospod šef — je ugovarjal mladič. S temi tisoč dvesto lirami bi lahko odpotovala za njim.

— Seveda, ako bi vedela, kam je odpotoval.

— Nu, in kaj zato, če jo je zapustil? Saj je tu dovolj kalirjev, — je pripomnil poročevalec tiho.

— Mislite, da bi se morala dekle udati vanj? Še tega ji je bilo treba. Motite se, dragi moj. Na svetu ni preveč moških, kakor tudi žensk ne. Često je samo en možki in samo ena ženska. In v takih primerih si človek konča življenje.

— Vi torej mislite, gospod ravnatelj, da je izvršila samomor zato, ker jo je ljubček zapustil?
— Nič ne mislim...

— Toda vsi trdijo, da jo je ubila tišina, — je trdil poročevalec svoje. Močim in poslušam čudovito — tišina, ki bi jo skoraj prijel z roko, ki jo lovi ubo kakor glas. To je tišina

pokrajine pod snežno odejo, tišina, ki bi razgnala brez odmeva najsilnejši glas. Glej, iz daljave se čuje zamolklo zvonjenje. Nato vse utihne in zopet zavladala neskončna tišina. A glej, zopet: začuje se klic gondolirja, ki zavije z gondolo za vogal palače: Sta... i.

In zopet nič, tišina, četrt ure, celo uro, morda do jutri. Voda pada, po mestu se vlečejo počasi temne postavbe in gledajo pod noge da bi jim na mokrem tlaku ne izpodrsnili... Zakaj bi ne bilo mogoče, da si je končala življenje, ker je bilo zapuščenost in osamljenost v tem neznosnem plašču tišine, tujka med tučci?

— Kako ji je bilo ime?

— Vanda, bila je Poljakinja. Devetnajst let je bila stara. Pobegnila je od doma z onim gospodom, ki ste ga videli v gledališču. Svojim roditeljem je napisala pismo in si poglala krogo v srce.

— To ni bilo prav. Samomorilci navadno zgreše. Bolje je v usta ali v senec, najbolje pa na vsako senec en revolver.

— Ali ste tako temeljito študirali ta problem, gospod ravnatelj? — me je vprašal poročevalec.

— Človek nikoli ne ve...

— Toda Vanda se ni več ganila, dasi je imela samo en revolver, — je vzkljnil zmagoslavno.

— Občudujem jo. Imela je krepko roko.

— Poljakinje ne poznajo šale, — je

spregovoril mladič.

Te besede so me spravile v dobro voljo. Ako se ne motim, je imel lani ljubco Poljakinjo, s katero se je seznanil na Lidu. Govoril je kot strokovnjak.

— Vanda Zabljanska se ni nikoli pritoževala, da jo je ljubček zapustil. Pač je pa vedno tarnala, da jo mori tišina, da ji gre deževno vreme na živce in da je slabe volje. Dejala je, da si je predstavljal Benetke povsem drugače, čisto drugače.

— Mar je hotela imeti v decembru toplo vreme? Mar je v Varšavi pozimi toplo? Zakaj jo je pa pripeljal ta bedak v Benetke? Pa naj bi odpotoval z njo v Kairo.

— A vpliv tišine? V Varšavi ni tak tišina.

— Zakaj pa ni odpotovala, ako je tišina tako slabo vplivala na njo? V Londonu, v Parizu, v Rimu, in v Neaplju, tam je vrišč in trušč, imeniten trušč, ki prišli človeka, da živi življeje nje drugih na svoje lastno na pozabi.

— Zgrešila je pot, zabodila je, ostala tu in umrla, — je dejal poročevalec.

— Govorite kakor nagrobni spomenik.

Potem nisva več govorila. Mrak je legal na zemljo, v mestu so prižigali luči, tu in tam se je zasvetilo okno.

— Ali jo poideva pogledat? — je vprašal mladič znova.

— Pa pojdiva. (Konec jutri.)

Luciano Zuccoli:
Tišina, ki ubija

Prišel je k meni poročevalec in dejal:

— Ali se spominjate, gospod ravnatelj, one mlade plavalke, ki je sedela pred dnevi v gledališki loži na nasprotni strani. Našli so jo mrtvo v postelji. Sinoči si je končala življenje. Čujtel!

Poslušam. Čujejo se kriče glasovi raznašalcev novic, ki odmevajo po ulicah in trgih. Posebna izdaja

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 19. aprila 1927.

— **Kralj za naše letalstvo.** Ceneč rodilne namene »Društva za zračni promet« in pomen naših letalskih zvez, ki bodo v kratkem po najhitrejših in direktnih poteh vezale naša večja mesta v državi, je kralj Aleksander vpisal visoko število društvenih delnic. Društvo za zračni promet smatra s tem kralja za svojega prvega delničarja. Vpisovanje delnic v splošno zelo naglo napreduje.

— **Iz konzularne službe.** Imenovani so za honorarne konzule v Santiagu (Chile) prof. Franjo Eterović, v Karlovi Varyh zdravnik dr. Miloš Basarabič, na Krku v pokopini generalni konzul Dimitrije Čohadžić, v Bruslju dosedanjí honorarni vice - konzul Lujo Lazar, za honorarnega generalnega konzula v Rotterdamu dosedanjí honorarni konzul Henrik Teodor Vilken.

— **Spremembe v poštini službi.** Od pošte direktorje Sarajevo je premeščen k ljubljanski pošti direktor tajnik dr. Bela Solner. Iz Brezovega polja je premeščen k pošti v Žireh Milan Omahen; uradnik Ignacij Pečar je premeščen iz Maribora h kolodvorski pošti v Beogradu; iz državne službe sta odpušteni računovodkinji podružnice Poštnice Irlanilnice v Ljubljani Mihaela Zajc in Cecilija Brezar.

— **Iz državne službe.** Vpokojeni so: inšpektor trgovskega inspektorata v Skopju dr. Vasilimir Perot, predmetni učitelj na dvorazredni trgovski šoli v Celju Adolff Radčič in pisarniški ravnatelj pri velikem županu ljubljanske oblasti Ivan Sotelišek; iz Ljubljane je premeščen v Maribor kontrolor mer Ignacij Novak; tajnik ministrstva socialne politike Dragotin Gorup je imenovan za tajnika statističnega urada v Zagrebu.

— **Nov odvetnik v Celju.** V imenik odvetniške zbornice v Ljubljani je vpisan odvetnik v Celju dr. Rihard Pintar.

— **Nalezljive bolezni v ljubljanski oblasti.** Od 1. do 7. aprila je bilo v ljubljanski oblasti 16 slučajev škrlatinke, 80 ošpic, 14 davice, 18 dušijevih kašlja, 3 tifuznih bolezni, 3 sene in 171 slučajev gripe.

— **Organizacija slovenskih ved.** Po končanem bizantološkem kongresu v Beogradu so se sestali slovenski učenjaki, zlasti slavisti ter so razmotirali vprašanje tesnejše organizacije in poglobitve slovenskih ved. Sestanek je predsedoval profesor češke univerze v Pragi dr. Matila Murko, ki je izrazil posebno željo, naj bi se povodom stoletnice smrti patrijarha slavistike Dobrovskega na kongresu slovenskih filologov leta 1929. v Pragi predložili konkretni predlogi za razširjenje slovenskih znanosti in ved. V debato so posegli med drugimi dr. Belič, Vernadski, Kalitinski, dr. Stanovjevič in dr. Radošič, ki so vsi ponudili nujno potrebo izmenjave slovenskih publikacij med slovenskimi univerzami in znanstveniki, a tudi potrebo splošnega tesnejšega sodelovanja med nimi. V vseh slovenskih državah se bodo osnovali posebni odbori, ki bodo to vprašanje premotirali in pripravili konkretne predloge za kongres slovenskih filologov, ki bo čez dve leti v Pragi.

— **40 mučenikov določa vreme za 40 dni** po svojem godu. Ta stari rek še vedno velja in je upoštevan ne-le med našim, ampak tudi med drugimi evropskimi narodi. Pa res navadno drži: tudi letos se je zopet obnesel. Na dan 40 mučenikov, 10. marca, smo imeli slabo vreme z dežjem in snegom. In od takrat do velikončnega ponedeljka, ko je letos potekel 40-dnevni rok, smo imeli res samo 8 lepih dni; 12 dni je bilo mešano pomladno vreme med solncem, dežjem in burjo, 20 dni pa je bilo izrazito slabo vreme. Gospod Anton Doktorič v Ljubljani. Gosposka ulica 3, se je potrudil in dan za dnevom beležil vreme; njegovi zapiski, iz katerih smo posneli gornjo statistiko, znova potrjujejo skrivnostno moč dneva 40 mučenikov.

— **Skupina nemških igralcev v naši državi.** Večja skupina nemških igralcev, večina bivših članov Reinhardtovega berlinskega gledališča, se je 2. aprila odpravila iz Berlina na turnejo po Balkanu. Po uspešnih gostovanjih v Bukarešti in nekaterih drugih mestih je skupina te dni prišla v našo državo in bo 24. t. m. najprej gostovala v Novem Sadu. Njen repertoar tvorijo znana dela: »Mlada Barnheimska«, »Ljubezen in kovarstvo«, »Pigmalion«, »Bobrov kožu«, »Ifigenija« itd. Iz Novega Sada odide skupina v Beograd, nato v Sofijo in iz Bolgarije v Grčijo.

— **Druška avtomatska centrala v naši državi.** V soboto je bila v Novem Sadu ob navzočnosti raznih honorariorjev svečano otvorjena nova avtomatska telefonska centrala. To je za Ljubljano druga avtomatska centrala v naši državi. Izgotovljena je bila istotako na račun reparacij in funkcionalna brezhibno. Trejo avtomatske centrala dobi, kakor znano, Zagreb v jeseni.

— **Naš pisemski promet z Ameriko.** Glasom uradne statistike odhaja iz naše države v Ameriko dnevno 8000 navadnih ter 3000 priporočenih in ekspresnih pisem. Povdariti je, da se poštne pristobine za ekspresna pisma (6 Din za vsako pismo) čisto odveč, ker Amerika ne pozna ekspresnih dostavljajev, ter jih vročuje skupno z ostalo pisemsko pošto.

— **Učne osebe za meščanske šole.** Ker se bo v bodočem šolskem letu rabilo na meščanskih šolah v ljubljanski oblasti več učnih oseb, iz višje pedagoške šole pa jih še ne bo prišlo dovolj, se bodo nastavliale začasno še učne osebe z osnovnih šol. Dobro kvalificirani učitelji(ce), ki bi želeli poučevati na meščanskih šolah, naj po uradni poti vložijo prošnje na velikašna ljubljanske oblasti. V prvojnji je navesti sedanjo službo, službeno dobo in predmetno skupino, ki jo žele poučevati.

— **Silen potres v južnoameriški državi** Čile, o katerem smo poročali pred Veliko

nočjo, so 14. t. m. zabeležili tudi seizmografi v observatoriju prof. dr. Bearja na Bledu. Zabeležbe so bile kljub ogromni oddaljenosti zelo jasne in pričajo o velikem številu potresnih sunkov.

— **Smrtina kosa.** V Stožicah pri Ljubljani je umrla včeraj g. Ludvik Šmuc, železniški strojevodja in hišni posestnik. Pokojnika, ki je bil med znanci spoštovan in priljubljen, je nemila usoda nenadoma ugrabila njegovi narodni, sokolski rodbini, za katero je udrtec tem huši, ker je tudi pokojnikova soproga nevarno bolna. — Danes zjutraj je umrla v Ljubljani ga. Marija Jorša, rojena Kralj. Pokojna je bila simpatična žena. Vse svoje moči je posvečala rodbini. Pogreb bo v četrtek ob 2. popoldne s Ceste na Loko št. 4. — V nedeljo je preminul v Ljubljani bivši trgovec in gostilničar g. Alojzij Rus, znan med ljubljancem kot mož plemenitega značaja. Pogreb bo danes ob 4. popoldne z Rimske ceste št. 11 na viško pokopališče. Blag jim spomin! Žalujemo naše iskreno sožalje!

— **Velika železniška nesreča pri Lazah.** Na glavnem kolodvoru v Ljubljani zaposleni in v Gostinji pri Lazah stanujoči 28letni zavrtač Jože Zavrl je na velikončno nedeljo postal žrtev železniške nesreče. V nedeljo ponoči se je dalj časa, ker je bil prost, pomudil v neki gostinji v Lazah. Proti polnoči je odhajal domov v Gostinco; mesto da bi šel po cesti ob nozi, jo je mahnil kar po progi. V ponedeljek okoli 6.30 zjutraj pa je zapazil progovni obhodnik, ki je kontroliral progo med Lazami in Zalo-gom, sredi proge človeško roko in ne da leč od tam ostalo truplo. Glava je bila popolnoma zmečkana, ravnotako truplo. Ko je obhodnik natančneje pogledal mrtveca, je v njem spoznal zavrtača Jožeta Zavrla. Na lice mesta došla komisija je odredila, da so truplo prenesli v mrtvašnico v Dolu. Kateri vlak je Zavrla povozil, se ni moglo ugotoviti.

— **Proces proti komunistom v Velezu.** V soboto se je pred sodiščem v Velezu vršila zanimiva razprava proti peterim komunistom, obtoženim po zakonu o zaščiti države, ker so izvrševali propagando za komunizem in širili protidržavni propagandni material. Za razpravo je vladalo veliko zanimanje. Obsojena sta bila medicinar Boris Kabrevič na 3 leta ječe in delavec Panko Brašnjarevič na 4 leta ječe. Dojem so ostali trije obtoženci bili oproščeni.

— **Veliki gozdni požari so pustošili na Veliki noč v gozdovih med Savo pri Litiji in Zagorju.** Okoliška gasilna društva so imela radi močnega vetra izredno težko delo, a njihovi veliki požirvalnosti in sodelovanju drugega prebivalstva se je posrečilo požare omejit in nato zažidati škoda se ni ugotovljena, bo pa vsekakor precej znatna.

— **Napenjanje, bolečine v črevesju, bodenje v straneh, tesnoba v prsih, utripanje srca** se hitro odpravilo s prirodno grenčico »Franz - Josef«; zniža se pa tudi pritisk krvi na možgane, oči, pljuča ali srce. Zdravniški izvidi znamenajo resnično presenetljive uspehe z vodo »Franz - Josef«, ki se dosežajo pri ljudeh, ki mnogo sede. Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah s specialnim blagom. 14-L

— **ITO - pasta za zobe** je najboljša.

Kavo zboljšate s Kolinsko cikorijo!

Iz Ljubljane

— **Iz Olepšava zmalevega mostu.** Na hodnikih zmalevega mostu so si zaželeli mestni sosvetniki iz bližnje Katoliške tiskarne nekatera popravila, ki sicer niso bila še bregvajka potrebna. Ali ustreglo se jim je takoj ter so razkopali trotoar; niso pa dela dokončali in sedaj ležijo tam deske v spodnjo mnogobrojnemu občinstvu, posebno gospodinjam, ki hodijo na trg. Zakaj taka naglica, ako se še ne more asfaltirati? Stvar je sedaj mnogo slabša, nego je bila poprej. In tako prenegljenih in zato deloma neizvedljivih, celoma škodljivih je še več drugih sklepov novih klerikalnih mogotcev na magistratu.

— **Pogreb Janka Svetlina,** mestnega računskega revidenta v pokopju, ki je bil okoli 20 let tajnik trgovskega gremija ljubljanske okolice, je včeraj popoldne iz javne bolnice pokazal, da je užival pokojnik med mestnim občinstvom mnogo simpatij. Rajnik je bil izvrsten računski uradnik, bistra glava, ki se je zlasti živo zanimal za slovo in si je zbral veliko knjižnico. Pogreba so se udeležili poleg mnogostrojnega uradništva tudi zastopniki trgov. gremijev, mnogo dam i. dr.

— **Iz Orlitki moje 70letnice** sem prejela nešteto pisemnih in ustnenih čestitk in si doživljam tem potom vsem skupaj izreči najpriščnejšo zahvalo. — V Ljubljani, 18. aprila 1927. — Helena Bavdekova.

— **Iz Dalmacija, zemlja solca.** je v nedeljo in včeraj znova dokumentirala svojo privlačnost. Vse štiri predstave, na katerih je predvajala Zveza kulturnih društev ta krasni film, so bile razprodane. Danes popoldne se vrši še peta predstava za mladino škoda je da je toliko ljudi, zlasti šolske mladine radi Velike noči odsotnih iz Ljubljane in si filma ne bodo mogli ogledati. Ako ga ZKD ne more pridržati še za par dni, bo gotovo mnogim ustrgala, ako poskusi film vsaj kasneje še enkrat dobiti za Ljubljano.

— **Iz Ugoden nakup nogavic, vezan in žepnih robcev** je pri O. Dobeicu, Pred ško-ljo št. 15

— **Iz Tombola društva »Skrb za mladino«** se vrši v nedeljo dne 24. t. m. na Kongresnem trgu ob 3. popoldne. Glavni dobitek so razstavljeni v veletrgovinah Urbanec in Majer. Segajte prido po tablicah! 374n

— **Iz Gospod Ivanu Jelačinu star.,** veletrgovcu v Ljubljani, se kar najiskrenejše zahvalujemo za plemeniti dar v znesku 1000 dinarjev, ki nam ga je nakazal v počastitev spomina svoje blagopokojne soproge g. Minke Jelačinove. — Podporno društvo slepih.

— **Iz Pevsko društvo ljubljanski Zvon.** Danes v torek vaja mešanega zbora (ne v sredo!); nato odborova seja.

— **Iz Policijski drobiž.** O velikonočnih praznikih je bilo v Ljubljani razmeroma precej živahno. Kronika sicer ne beleži posebnih dogodkov, pač pa veliko število pretepotov ter cestnih izgrediv. V nedeljo je bilo aretiranih pet oseb, med temi dve ženski Marička B. in Režika G.; obe sta že stari znanci policije in sta morali zopet v zapor radi postopanja in tajne prostiitucije. Andrejček N., Lojze S. in Albert L. so bili aretirani radi izgrediv, pijanosti in nadlegovanja stražnikov. Poleg tega sta prispeli na policijo dve ovadbi radi tatvine. 2 radi telesne poškodbe, 1 radi pretepa, 1 radi godbe brez dovoljenja. Tudi ponedeljkova kronika je bila zelo pestra. Dolgi Time R. se sumljivo sukal okoli nekega poslopja in je zato ostanez praznikov preživel v zaporu, Ivanka Z., ki je bila preveč radodarna z ljubeznijo, se je seznanila s policijskimi zapori, tam pa je bil tudi Zane G., ki je bil preveč bolevit. — Radi kaljenja nočnega miru in pretepa je bilo ovadenih 10 oseb. 1 radi prekoračenja policijske ure, 1 radi prekoračenja obrtnega reda. 1 radi hoje po železniški progi, 1 radi prireditve plesa brez dovoljenja in 5 radi prestopka cestnopolicijskega reda.

Iz Celja

— **c Velikonočni prazniki** so pri nas potekali v običajnem velikonočnem razpoloženju. Velikonočne procesije so se izvršile z veliko slovesnostjo ob navzočnosti mnogostrojnega občinstva. Vreme je bilo lepo, samo veter, ki je oba dni prav ostro bril, je povzročil neprijeten mrz. Kljub temu pa je meščanstvo v velikem številu pohitelo v prosto naravo. Prireditve razum kinopredstav nismo imeli.

— **cVlom v blagajno v pisarni javne bolnice v Celju.** V noči od petka na soboto so doslej še neznani storilci vlomili v pisarno javne bolnice. Tam so izrazili steno blagajne na dveh mestih. Sreča pa jim ni bila mila in v blagajni so dobili samo okrog 762 dinarjev, ker so se prejšnji dan izvršila večja plačila. Iz jeze menda, ker se jim trud ni preveč izplačal, so vlomilci papirje in druge stvari kar križem razmetali po pisarni. To je sedaj v kratkem že drugi vlom v državno blagajno v Celju. Prvi se je pred kratkim izvršil na okrožnem sodišču. Ta vlom pa je v vlomilec, ki so vsekakor dobro kvalificirani, zopet pokazal, da se v vlomi v državne blagajne pač ne izplačajo, ker se redkokdaj v njih najde kaka večja svota.

— **c Mestni vrt se pridno urejuje.** Vremensko hišico so prestavili na prostor, kjer je bilo prej vrtnarstvo, tam pa, kjer je bila prej vremenska hišica, se urede ob poti lepe gredice. Ob robu parka pod hribom so posekali nekaj kostanjevih dreves, ki se nam domestijo z brezami. V gornjem delu parka pa delajo ob vznožju griča lično ograjo. Treba bi bilo še urediti pota po parku, ki so v zelo desolantnem stanju. Navoziti bi bilo treba peska ter ga razgrniti po potih. Če se malo deževno vreme, je posebno gornji del peska za sprehode popolnoma nesposoben. Glavni dvored je dobil več novih klopi.

Iz Maribora

— **m Velikonočni prazniki** so bili v Mariboru kljub neugodnemu vremenu zelo živahni. Na sportnem polju sta se srečala stara rivala Rapid in Maribor ki imata vsak svoj kader pristavev, ki so z napetostjo sledili tekmi, v ponedeljek smo imeli na Glavnem trgu tombolo »Doma ubogih«, kjer se je velika množica trla za dobitke, drugi pa se zalivali velikonočni »žegen« v okoliških gostilnah. Na Pohorju je bilo vse dni izredno živahno. Poleg domačinov je prihitelo čez praznike na pohorske vrhove mnogo Zagrebčanov, in celo iz Siska je dospela večja skupina turistov. Vremenski preroki pa se niso posebno izkazali. Mesto obiljujenih solnčnih dni smo imeli za praznike prav hladno vetrovno vreme, na Pohorju pa je v nedeljo ponoči zapadel celo nov sneg.

— **m Žrtve velikonočnega streljanja.** Kako prav je imel »Slovenski Narod«, ki je tik pred prazniki svaril pred nepredvidnim in nesmiselnim velikonočnim streljanjem, je pokazal že prvi praznični dan: na velikonočno soboto je bila v mariborski okolici ranjenih cela vrsta kmečkih fantov in mož, ki iščejo sedaj v mariborski bolnici pomoči. Ni manj ko 13 pohabljenecv so pripeljali v bolnico. Enemu manjka par prstov, drugi ima popolnoma razmesarjene roke in noge, nekemu 17-letnemu fantu pa bo izteklo oko. Kdo jim bo sedaj plačal odškodnino in invalidnino? Koliko pa se je pripetilo manjših nezzgod se niti ne da kontrolirati.

— **m Kaj je s spomenikom v vojni padlim žrtvam?** Svojičas se je v Mariboru osnoval v okrožju invalidske organizacije poseben odbor ki je uvedel nabiralno akcijo za postavitev spomenika v vojni padlim žrtvam. Nabrano se je nekaj nad 100.000 Din denarja in tudi osnutki so hin že izdelani. Zadnje leto sem pa je zadeva popolnoma zaspala in ni niti o odboru, niti o spomeniku nič več slišati. Javnost, ki je prispevala precejšnje vsote bi vsekakor želela, da se zadeva pojasi in zbrani denar dovede kakemu drugemu dobrodelnemu namenu, ako je ta akcija zaspala.

Posrečene in ponesrečene šale dunajskih Pavlih

Dunajski humor in Marekov proces. — Kralj polnilnih peres. — Očividci zagoneznega dogodka v Marekovi villi. — Grubenhund. — Potegnjeni banketni novinarji.

Med senzacionalnim procesom proti Emilu Mareku in njegovi soprogi so prišli dunajski šaljivci in anonimni dopisniki zopet na svoj račun. Neki Pavliha je hotel potegniti sodišče na ta način, da je v dopisu trdil, da je bil navzoč, ko si je Marek odsekal nogo. Predno se je Marek odločil za ta čin, mu je dal anonimni dopisnik injekcijo morfija, da bi mu olajšal bolečine težke operacije.

Drugi Pavliha je pisal sodišču, da je na lastne oči videl, kako si je Marek po nesrečnem naključju odsekal nogo. Ime in naslov dopisnika sta bila seveda izmišljena. Tretji dopisnik je pisal sodišču slično pismo, samo s to razliko, da je odkrito priznal, da je hotel vlomiti v Marekovo vilo, pa je v zadnjem trenutku opazil uboga gospodarka z odsekanom nogo. To je dozdevnega vlomilca tako pretreslo, da je svoj vlomilski načrt opustil.

Takih šaljivcev je na Dunaju mnogo. Pavliha, ki polnijo dunajske liste z raznimi bolj ali manj duhovitimi dvopiti, bi lahko razdelili v dve skupini. Eni delajo dvopite brez zlobnega namena in se hočejo samo zabavati na tuj račun. Ti nedolžni sadisti kličejo telefonično rešilne postaje in jih pošiljajo v dunajsko predmestja, češ da se je zgodila težka nesreča. Alarmirajo gasilce in uganjajo razne burke, potem se pa skrijejo in opazujejo, kako se rešilna postaja ali gasilci razočarani vračajo.

V drugo skupino spada omenjeni dopisnik, ki je potegnil sodišče s trditvijo, da je lajšal Mareku bolečine z morfijem. To je kralj polnilnih peres Winkler, ki se že več let vsiljuje javnosti z neokusno reklamo. Mož je bil radi raznih manipulacij v trgovini lani obsojen, ker pa je smatral, da mu delajo krivico je sklenil maščevati se na zelo originalen način. V njegovi izlozbi se pojavljajo slike ljudi z odsekanimi glavami in raznimi drugimi krvavimi prizori, ki spravijo ljudi slabih živcev ob spaneč. Poleg tega nagaja Winkler varnostnim organom z raznimi izmišljenimi kriminalnimi zločini. Prej mesec je položil na hribo blizu Mödlinga aktovko, v kateri je bilo polno spisov, med njimi tudi pismo s podpisom nekega dozdevnega grofa. V pismu je bilo rečeno, da je izvršil grof samomor radi nesrečne ljubezni. Orožniki in detektivji so dolgo iskali grofovo truplo in trdosrečno mladenko, pozneje se je pa izkazalo, da jih je Winkler potegnil. Oblasti so hotele na-

stopiti proti njemu, pa so spoznale, da nima vseh koleščkov na pravem mestu.

Kralj med dunajskimi Pavlihi je inženjer Schulz, znani izumitelj »Grubenhunda«, prijatelj pisatelja Karla Krausa, ki hoče dokazati svetu, da so novinarji površni in lahkoverni. Svojo karijero je začel pred 15 leti v »Neue Freie Presse«. Neko noči se je oglasil v uredništvu telefon in stenograf je začul neznan glas: »Tu Moravska Ostrava, pri telefonu vaš poročevalce prof. Schwarz. Sprejmite važno poročilo!« Sledilo je podrobno poročilo o grozni nesreči v ostravskem premogovniku. Stenografu so se ježili lasje, ko je beležil podrobnosti o številu mrtvih in ranjenih rudarjev. Končno je zabeležil zadnji stavek, ki se je glasil: »Das Heulen der eingeschlossenen Grubenhunde durchschneit gespenstisch die Nacht.« Grubenhund je nemški izraz za vagončke, s katerimi prevažajo rudarji v premogovnikih premog. V poznih nočnih urah je poslal mladi stenograf poročilo dozdevnega ostravskega poročevalca naravnost v stavnico in tako je zjutraj »Neue Freie Presse« poročala, kako so v premogovniku tulili vagončki. Od tistega časa se imenuje Grubenhund vsaka manjša ali večja nesmisel, ki se pojavi v novinah.

Schulz in njegovi somišljeniki so pa poskrbeli, da je dobil zgodovinski Grubenhund številno potomstvo. Po prevratu so objavljali monarhistični listi poročila o bitkah z izmišljenimi krajevnimi in lastnimi imeni. Ta imena so pomenila, čitana nazaj »Tepec, nič ne veš, ali« Nesmisel za habsburške osle« itd.

Nedavno je potegnil neki dunajski šaljivec več poročevalcev inozemskih listov, ki imajo z novinarstvom malo skupnega, pač se pa zelo zanimajo za bankete. Naročil je v tiskarno krasna vabila izmišljenega mednarodnega odbora za Beethovnovo proslavo. Čigar predsednik je bil holandski profesor Beerendep (po naše »največji osele«), francoski podpredsednik pa Karl Mouton (po naše »ovca«). Dozdevni odbor je vabil inozemske novinarje na banket, ki bi se imel vršiti v kristalni dvorani schönbrunnskega gradu. Izvolenci so dobili vabila, pomnožno so oblekli frake in se odpeljali v Schönbrunn, kjer pa niso našli žive duše, ki bi vedela kaj o banketu. Drugo jutro so dobili vsi trije po pošti kratko obvestilo, da je moral odbor radi Beethovneve smrti banket odložiti na nedoločen čas.

Spremembe v sodno-pisarniški službi

Za vodji zemljiške knjige sta imenovani: v Novem mestu Teodor Tofant, višji pisarniški oficijal pri istem sodišču; v Celju Bernard Misaletič, kancelist v Mokronogu. — Za višje pisarniške oficijale so imenovani: pri dež sodišču v Ljubljani Fran Petrovič in Drago Frank, pis. oficijal pri istem sodišču; pri okrožnem sodišču v Mariboru Pavel Kleber, kancelist pri istem sodišču; pri okr. sodišču v Slov. Bistrici Fran Ferenčak, pis. oficijal v Mariboru; pri okr. sodišču v Murski Soboti Ivan Rupnik, kancelist pri istem pri istem sodišču; pri okrajnih sodiščih sodišču. Za kanceliste so imenovani pri dež sodišču v Ljubljani Erno Pohar, oficijalni Mokronogu Miloš Lebič, oficijalni v Brežcah: v Kamniku Stanko Kronabethvogel, oficijal pri Sv. Lenartu; v Marenbergu Jakob Kaudrič; oficijal pri istem sodišču; v Ribnici Fr. Schweiger, oficijal pri istem sodišču; v Vranskem Anton Lindner, oficijal v Mariboru; v Radovljici Antonija Fister, oficijalka pri istem sod.; v Dol. Lendavi Jos. Guder, pis. pom. pri istem sod.; v Mur. Soboti Rud. Lah, pis. pomočnik pri istem sodišču; v Črnomlju žand. nar. Franc Polanc; v Gornji Radgoni žand. nar. Franc Rigler; v Kozjem žand. nar. Ludvik Fras; v Kostanjevici žand. nar. Andrej Zebre in v Kranjski gori žand. nar. Josip Hoenigmann. Za poročje vs. dež. sodišča v Ljubljani so imenovani: Drago Grabnar in Josip Miklič, oficijanta pri istem sodišču ter art. narednik-vodnik Anton Cmer. — Za sodno-pisarniškega pripravnika je imenovan Franjo Miklavčič, pis. pomočnik v Ljubljani. — Premošeni so kancelisti: Franc Morelj iz Kostanjevice v Novo mesto, Josip Medved iz Ribnice v Kočevje, Janko Mišič iz Črnomlja v Novo mesto, Ivan Drame iz Kozjega v Maribor, Fortunat Stanovčič iz Gornjeve graja v Laško, Mihael Martin Pinterič iz Radovljice v Ljubljano, Julko Marčič iz Prevalj k vis. dež. sod. v Ljubljani, Maks Pavliček iz Laškega v Radče, Ivan Kralj iz Kamnika v Litijo, Fran Perhace iz Marenberga v Maribor. Premošena sta dalje: Višja pisarniška oficijalka Franc Grafenauer iz Vranskega v Laško in Ivan Humar iz Murske Sobotne v Maribor.

Družba za zračni promet

Društvo za zračni promet je razpisalo subskripcijo delnic, predhodno je bila podpisana z državo pogodba, s katero je zaimčena rentabilnost družbinih delnic. Delna država subvencija bo pokrivala skoro vse stroške tako, da ostane izkupiček od prevoza potnikov, pošte in blaga družbi kot čisti dohodek. Vsaka delnica stane 250 Din in se lahko plača v dveh obrokih.

Obstoje družbe je določen na 50 let, počeni s 13 marcem lanskega leta, ko je trgovinski minister odobril družbina pravila. Osnovna glavica znaša 6 milijonov Din in je razdeljena na 24.000 delnic. Po potrebi se lahko glavica poveča z emisijo novih delnic na 12 milijonov Din. Vlada je določila družbi denarno podporo in naklonila tudi večjo podporo v blagu. Poleg tega bo imela družba brezplačno na razpolago zrakoplovna pristanišča, hangarje, pisarne na letaliških lokale za delavnice, avtomobilske garaže, rezervoarje za bencin, brez-

plačni brzojav in telefon itd. Družbi je naloženo priznana izključna pravica prevoza potnikov, blaga in pošte na določenih progah. Doktor traja pogodba, država ne bo podpirala nobenega drugega sorodnega domačega ali tulega podjetja. Tudi eksploatacija prevoza pošte, blaga in potnikov je pridržana naši zrakoplovni družbi.

Družba bo poslovala v kontaktu z vojnimi ministrstvom; njene delnice se priznajo kot vrednostni papirji. Državne blagaine jih bodo sprejemale po nominalni vrednosti kot kavcije in depozite.

Gospodarstvo

— **g Konferenca tekstilnih industrijcev.** V petek se je konferenca tekstilnih industrijcev nadaljevala. Skoraj ves dan je bil posvečen razpravi o predstojećih trgovinskih pogodbah, v prvi vrsti o pogajanjih s Češko-vaško. Na konferenci se je razpravljalo dalje o cenah domačega in inozemskega tekstilnega blaga, o surrogatih in pomožnih sredstvih za našo tekstilno industrijo, o vinski carini, o kapaciteti naših tovarov, o njihovem stanju, o izvozu tekstilnih proizvodov, o državnih in samoupravnih dajavah itd.

— **g Priprave za trgovinska pogaanja.** Ker namerava naša država letošnje leto skleniti trgovinske pogodbe z nekaterimi tujimi državami, se je trgovinsko ministrstvo nedavno obrnilo na vse gospodarske zbornice in organizacije a prošnjo, naj stavijo konkretne predloge. Trgovinsko ministvo je prejelo odgovore od večine zbornic. Tako je zbralo mnogo zanimivih podatkov in predlogov, ki bodo služili za podlago pri trgovinskih pogajanjih.

— **g Protest sarajevskih trgovcev.** Kakor smo že poročali, je pravosodno ministrstvo odredilo, da se od raznih nabavljajnih za drug ne bo več pobirala kaldrma. Sarajevski trgovci so menja, da pomeni ta odredba hud udarec ne le za trgovce, marveč tudi za občine same. Zato nameravajo sklicati velik protestni shod.

— **g Konferenca o kmetijskih šolah.** V ponedeljskem ministrstvu se je včeraj nadaljevala konferenca o organizaciji kmetijskih šol, katere se je udeležili tudi novi poljedelski minister Svetozar Stanković.

— **g Zahiteve Saveza denarnih zavodov.** Savez denarnih zavodov v Zagrebu je zahteval od finančnega ministra, naj odredi vse potrebno za reguliranje prometa z drobljem, ker imajo banke v svojih tresorih toliko drobiža, da ne vedo kam bi z njim

